

w sprawie wniosku Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej kierunku bezpieczeństwo narodowe prowadzonego w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym

Na podstawie art. 245 ust. 4 i 5 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 478, z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej:

utrzymuje w mocy uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nr 284/2021 dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie pozytywnej oceny programowej na kierunku bezpieczeństwo narodowe prowadzonego w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym ze skróconym okresem obowiązywania do 2 lat.

§ 1

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię zespołu odwoławczego, uznało, iż wyjaśnienia, dodatkowe informacje i dokumenty uzupełniające przedstawione we wniosku Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej na kierunku bezpieczeństwo narodowe prowadzonego na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym nie uzasadniają zmiany oceny pozytywnej z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat, wyrażonej w § 1 uchwały nr 284/2021 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 8 kwietnia 2021 r.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdziło, że proces kształcenia realizowany w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie nie w pełni umożliwia studentom kierunku bezpieczeństwo narodowe osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryteria:

1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się,
 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry,
 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie,
 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia,
 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów
- zostały spełnione częściowo. Pozostałe kryteria zostały spełnione.

Wydanie oceny pozytywnej na okres dwóch lat uzasadniają błędy i niezgodności w zakresie wymienionych wyżej kryteriów, które zostały spełnione częściowo:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Uczelnia nie posiada aktualnej strategii rozwoju.
2. Niektóre efekty uczenia się nie uwzględniają uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia określonych w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, oraz charakterystyk drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy, bowiem opis zakładanych efektów uczenia się, w kilku przypadkach sformułowano nieprawidłowo np. z zastosowaniem niewłaściwej terminologii dotyczącej dyscyplin nauki np. nauki o obronności, nauki o bezpieczeństwie i obronności, nauki o zarządzaniu, ekonomii, prawa. W opisie kilku efektów z zakresu wiedzy występuje pojęcie „podstawowe” (np. K_W01, K_W02, K_W08), co nie jest zgodnie z uniwersalnymi charakterystykami dla studiów pierwszego stopnia. W kilku opisach efektów uczenia się (np. K_W01, K_W02, K_U01) występują sprzeczne sformułowania jak „w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia i teorie w zakresie nauk o polityce, nauk o bezpieczeństwie, nauk o obronności, ekonomii, nauk o zarządzaniu, prawa i nauk o administracji oraz relacje między nimi” czy „w zaawansowanym stopniu podstawowe fakty, obiekty i zjawiska związane z sektorem polityki, bezpieczeństwa, obronności, ekonomii, zarządzania, prawa i administracji”. W efektach K_U07 oraz K_U08, zakłada się, że absolwent umie przeczytać i zinterpretować oraz przetłumaczyć krótki tekst dotyczący aktualnych problemów związanych z kierunkiem studiów bezpieczeństwo narodowe z języka polskiego na język obcy i z języka obcego na język polski, ale nie określono poziomu znajomości języka obcego w odniesieniu do Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Liczne zakładane efekty uczenia się nie są specyficzne dla ocenianego kierunku, w szczególności ze względu na prowadzony profil praktyczny, bowiem w bardzo ograniczonym zakresie uwzględniają umiejętności praktyczne. Na przykład w opisie zakładanych efektów uczenia się brakuje określenia specyficznych dla kierunków efektów z zakresu umiejętności praktycznych, natomiast występują efekty właściwe dla profilu ogólnoakademickiego, odnoszące się do wiedzy teoretycznej (np. K_W05, K_W08, K_W12), metod, technik i narzędzi badawczych (K_W03).

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia wywiodła, że w dniu 12 kwietnia 2021 r. Senat Uczelni po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Uczelni przyjął Strategię Rozwoju Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. J.A. Komeńskiego w Lesznie. W związku z powyższym koncepcja i cele kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe zostały dostosowane do jej zapisów. Nowa koncepcja kształcenia stanowi załącznik nr 2 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Uczelnia podniosła następnie, że efekty uczenia się stanowiące załącznik nr 3 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy zostały przygotowane zgodnie z otrzymanymi uwagami, tj.:

- dostosowano terminologię dot. dyscyplin nauki do aktualnego stanu prawnego,
- usunięto określenie „podstawowe” we wskazanych efektach uczenia się,
- dokonano korekty efektów, w których występowały sprzeczne określenia, tj., np. „w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia i teorie w zakresie nauk o polityce, nauk

- o bezpieczeństwie, nauk o obronności, ekonomii, nauk o zarządzaniu, prawa i nauk o administracji oraz relacje między nimi”,
- w efektach dot. umiejętności językowych określono poziom znajomości języka B2, zrezygnowano z efektów właściwych dla profilu ogólnoakademickiego na rzecz efektów specyficznych dla profilu praktycznego.

Uczelnia dodała, że od roku akademickiego 2021/22 na poziomie Instytutu będzie realizowana nowa procedura doskonalenia programów kształcenia opisana w informacjach dot. kryterium nr 10 i stanowiąca załącznik nr 4 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, wynikająca z wdrożenia jej na poziomie całej Uczelni. Pozwoli ona m.in. na bieżącą weryfikację efektów uczenia się.

Stanowisko Prezydium PKA

Prezydium PKA wzięło pod uwagę, iż Uczelnia podjęła działania naprawcze idące w dobrym kierunku – na mocy uchwał właściwych organów Uczelni przyjęto strategię rozwoju Uczelni obejmującą okres 2021-2024. Jak podniósł Wnioskodawca, skorygowano także opis efektów uczenia się na wizytowanym kierunku studiów oraz system ich weryfikacji. Kwestie objęte tymi ostatnimi działaniami naprawczymi Uczelni należą do problematyki programu studiów, albowiem zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, w programie studiów określa się zajęcia lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia, wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów, a także sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia. Do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dołączono jedynie projekt nowego opisu efektów uczenia się, nie dołączono natomiast jakiegokolwiek aktu prawnego organu Uczelni, nadającego w/w zmianom w programie studiów (opisie efektów uczenia się) moc wiążącą.

W związku z powyższym Prezydium PKA **stwierdza brak podstaw do zmiany oceny stopnia spełnienia kryterium 1.**

W odniesieniu do kryterium 4:

1. Prowadzenie części zajęć określonych w programie studiów zostało powierzone nauczycielom akademickim lub innym osobom prowadzącym zajęcia nieposiadającym kompetencji i doświadczenia pozwalających na prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się przez studentów. Wykaz tych zajęć oraz nauczycieli akademickich lub innych osób, którym prowadzenie zajęć zostało powierzone nieprawidłowo wraz z uzasadnieniem zawiera załącznik nr 1 do uchwały.
2. Dwóch nauczycieli akademickich prowadzi po kilkanaście różnych zajęć, co nie zapewnia właściwego poziomu ich realizacji.
3. Uczelnia nie prowadzi polityki kadrowej zapewniającej rozwój naukowy i dydaktyczny kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku studiów.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia wywiodła, że przygotowano wstępne obciążenia kadrowe na rok akademicki 2021/2022, w których wyeliminowano nieprawidłowość wskazaną przez zespół oceniający PKA. Zajęcia *metodologia badań*

w *naukach społecznych* jeszcze w bieżącym semestrze zostały powierzone osobie posiadającej stopień naukowy doktora habilitowanego i bogaty dorobek naukowy w zakresie nauk o polityce i administracji.

Zajęcia *terroryzm* w obciążeniach na rok akademicki 2021/2022 zostały powierzone osobie z tytułem naukowym profesora nauk o polityce i administracji, posiadającej odpowiedni dorobek naukowy w tym zakresie, która wypromowała kilka prac licencjackich z obszaru terroryzmu.

W nowoprzyjętej Strategii Rozwoju Uczelni jako zadanie nr 10 przyjęto: wspieranie i promowanie kadr naukowych. Ponadto, cel operacyjny 3.2 został w całości poświęcony tejże problematyce.

W celu realizacji celu operacyjnego 3.2: Tworzenie warunków do rozwoju zawodowego i naukowego pracowników przyjęto m.in. następujące działania:

- stworzenie i bieżąca aktualizacja bazy dorobku naukowego oraz praktycznego nauczycieli akademickich,
- wspieranie nauczycieli akademickich w rozwoju naukowym,
- budowanie własnej, silnej merytorycznie kadry wykładowców,
- wspieranie pracowników w poszukiwaniach opiekunów przewodów doktorskich,
- wzrost aktywności pracowników dydaktycznych w zakresie prac organizacyjnych na rzecz Uczelni,
- doskonalenie systemu oceny pracowników,
- wdrożenie przejrzystego, efektywnego systemu awansowania.

Powyższemu celowi przypisano wskaźniki i termin realizacji, a także wskazano osoby odpowiedzialne za ich wdrożenie. Jednocześnie, Uczelnia podkreśliła, że informacje dot. wspierania kadry w rozwoju naukowym i szkoleniowym zostały zawarte przede wszystkim w par. 72 Statutu Uczelni, gdzie przewidziane są mechanizmy wspierające rozwój naukowy nauczycieli poprzez udzielanie urlopów naukowych.

Wnioskodawca zwrócił nadto uwagę, że corocznie w planie finansowym uczelni zabezpieczane są środki finansowe na udział pracowników w konferencjach i szkoleniach. Dodatkowo Dział Nauki i Współpracy z Zagranicą informuje i wspiera pracowników uczelni w zakresie możliwości związanych z pozyskiwaniem grantów i dotacji m.in. na rozwój naukowy. Ponadto, w dniu 29 października 2020 r. Prorektor ds. nauki i rozwoju skierował do wszystkich Instytutów Uczelni pismo z prośbą intensyfikację aktywności naukowej pracowników i przygotowanie ramowego planu publikacji na kadencję 2020-2024. Instytut Gospodarki i Zarządzania Przestrzenią zadeklarował przygotowanie publikacji przez pracowników Instytutu, w tym osób prowadzących zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe.

Stanowisko Prezydium PKA

Prezydium PKA wzięło pod uwagę, iż Uczelnia podjęła działania naprawcze idące we właściwym kierunku, w szczególności dokonano prawidłowych zmian w zakresie obsady niektórych zajęć. Tym niemniej, skuteczność pozostałych działań naprawczych może być oceniona dopiero w przyszłości, dlatego przyjęcie, iż stanowią one prawidłową realizację zaleceń sformułowanych w uchwale Prezydium PKA, byłoby przedwczesne.

W związku z powyższym Prezydium PKA **stwierdza brak podstaw do zmiany oceny stopnia spełnienia kryterium 4.**

W odniesieniu do kryterium 5:

Brak specjalistycznego oprogramowania w pracowniach komputerowych i brak specjalistycznych laboratoriów uniemożliwia osiąganie efektów uczenia się w zakresie umiejętności, gdyż studenci, nie mają możliwości wykonywania czynności praktycznych w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej związanej z branżą bezpieczeństwa. Np. w ramach zajęć z *wyszkolenia strzeleckiego* (45 godzin ćwiczeń) student ma posiadać wiedzę i umiejętności z zakresu bezpiecznego posługiwania się bronią, strzelania statycznego, strzelania szybkiego, strzelania dynamicznego, strzelania sytuacyjnego, strzelania z pistoletu maszynowego oraz strzelania ze strzelby gładkolufowej, a podstawą zaliczenia jest zaliczanie wyżej wymienionych strzelań, co jest niemożliwe do osiągnięcia w podanym czasie i przy posiadanej infrastrukturze.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelni wywiodła, że dnia 30 marca 2021 r. Minister Edukacji i Nauki przyznał Uczelni 1.000.000 zł w ramach Inicjatywy wsparcia dążenia do doskonałości. W wyniku podziału środków pomiędzy instytuty funkcjonujące w uczelni kwota 243.000 zł została przyznana na utworzenie laboratorium kryminalistycznego oraz w miarę możliwości finansowych zakup oprogramowania do zajęć prowadzonych w ramach ścieżki dyplomowania *zarządzanie kryzysowe z elementami obronności*.

Przewidywane elementy wyposażenia laboratorium kryminalistycznego to m.in. tradycyjny oraz specjalistyczny sprzęt do ujawniania i zabezpieczania śladów kryminalistycznych oraz oprogramowanie do tworzenia portretów pamięciowych.

Stanowisko Prezydium PKA

Prezydium PKA wzięło pod uwagę, iż opisane we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy planowane działania naprawcze, otrzymane wsparcie finansowe przez Uczelnię oraz zadedykowany cel jego wykorzystania (w kierunku utworzenia laboratorium kryminalistycznego wraz z zakupem oprogramowania dedykowanego do zajęć prowadzonych na wizytowanym kierunku studiów) umożliwią w przyszłości dostosowanie infrastruktury Uczelni do praktycznego kształcenia zgodnie z profilem kierunku, jednakże skuteczność planowanych działań może być oceniona dopiero po ich zrealizowaniu. Dlatego przyjęcie, iż opisane działania stanowią prawidłową realizację zaleceń sformułowanych w uchwale Prezydium PKA, byłoby przedwczesne.

W związku z powyższym Prezydium PKA **stwierdza brak podstaw do zmiany oceny stopnia spełnienia kryterium 5.**

W odniesieniu do kryterium nr 8:

W Uczelni brakuje systemu motywacyjnego studentów do rozwoju społecznego, naukowego i zawodowego związanego z branżą bezpieczeństwa.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelni wywiodła, że w nowoprzyjętej Strategii Rozwoju Uczelni w ramach celu operacyjnego 1.4 zaplanowano systemowe działania, które przyczynią się do zwiększenia aktywności w rozwoju społecznym, naukowym i zawodowym. Każdemu z tych działań przyporządkowano wskaźniki ich realizacji, a także termin i osoby odpowiedzialne za ich wdrożenie.

Są to:

- Rozwijanie i oferowanie nowych form aktywności studentów w ramach kół naukowych, sekcji sportowych oraz wspieranie innych inicjatyw organizacji studenckich,
- Organizowanie zajęć i innych form zdobywania i pogłębiania przez studentów efektów uczenia się prowadzonych we współpracy z zakładami pracy,
- Inicjowanie i promowanie aktywności studentów i angażowanie ich w życie Uczelni.
- Intensyfikacja współpracy z samorządem studenckim oraz organizacjami studenckimi w zakresie doskonalenia przebiegu procesu kształcenia, podnoszenia warunków socjalnobytowych oferowanych przez Uczelnię oraz kształtowania kultury jakości.
- Wzmacnianie świadomości studentów w zakresie współpracy nad rozwojem Uczelni ogólnouczelniany Podstawy kultury akademickiej.

Na poziomie Instytutu na posiedzeniu Rady Programowej Instytutu Gospodarki i Zarządzania Przestrzenią, na wniosek przedstawicieli Samorządu Studenckiego, zdecydowano o podjęciu działań zmierzających do utworzenia w semestrze letnim 2020/2021 - Koła Naukowego Kryminalistyki.

Rozpoczęto prace przygotowawcze, m.in. w aspekcie osobowym oraz przygotowano projekt Regulaminu działań. Opiekunem Koła została osoba, który posiada wieloletnie doświadczenie zawodowe w Policji, w pionach kryminalnych, na wszystkich szczeblach wykonawczych do naczelnika Wydziału Dochodzeniowo - Śledczego. Pierwszym zadaniem członków Koła będzie współpraca przy organizacji i wyposażeniu laboratorium kryminalistycznego. Studenci zostaną także zaangażowani w przygotowanie konferencji inaugurującej funkcjonowanie laboratorium. Laboratorium oraz Koło Naukowe będą stanowiły centrum realizacji projektów o charakterze naukowym, społecznym oraz zawodowym.

Stanowisko Prezydium PKA

Prezydium PKA wzięło pod uwagę, iż przyjęte rozwiązania - zarówno sformułowane cele w strategii rozwoju Uczelni eliminujące dostrzeżone niedomagania, jak również podjęte działania w kierunku utworzenia Koła Naukowego Kryminalistyki stanowią przykłady angażowania studentów w pożądaną aktywność, jednakże skuteczność planowanych działań może być oceniona dopiero po ich pełnym wdrożeniu. Dlatego przyjęcie, iż opisane działania stanowią prawidłową realizację zaleceń sformułowanych w uchwale Prezydium PKA, byłoby przedwczesne.

W związku z powyższym Prezydium PKA **stwierdza brak podstaw do zmiany oceny stopnia spełnienia kryterium 8.**

W odniesieniu do kryterium 10:

Brak wypracowanych sposobów zapewnienia i doskonalenia programu studiów. Na ocenianym kierunku studiów nie doskonalono właściwie programu studiów w szczególności poprawności sformułowania efektów uczenia i sposobów ich weryfikacji.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia wywiodła, że od roku akademickiego 2021/22 na poziomie całej uczelni wprowadzona zostanie procedura doskonalenia programów kształcenia, której projekt stanowi załącznik nr 4 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Wnioskodawca stwierdził, że poziom jej sformalizowania i kontroli pozwoli na uniknięcie nieprawidłowości w zakresie formułowania efektów uczenia się oraz sposobu ich weryfikacji.

Stanowisko Prezydium PKA

Prezydium PKA wzięło pod uwagę, iż Uczelnia podjęła działania naprawcze idące we właściwym kierunku, wprowadzając m.in. stosowną procedurę doskonalenia programów kształcenia z wyznaczeniem osób odpowiedzialnych za realizację tego przedsięwzięcia oraz określeniem czasu jego realizacji, jednakże skuteczność w/w działań może być oceniona dopiero po ich pełnym wdrożeniu. Dlatego przyjęcie, iż opisane działania stanowią prawidłową realizację zaleceń sformułowanych w uchwale Prezydium PKA, byłoby przedwczesne.

W związku z powyższym Prezydium PKA **stwierdza brak podstaw do zmiany oceny stopnia spełnienia kryterium 10.**

Mając na uwadze powyższe, Polska Komisja Akredytacyjna zobowiązuje Uczelnię wymienioną w § 1 do realizacji następujących zaleceń:

W odniesieniu do kryterium 1:

Zaleca się nadanie mocy wiążącej projektowanym zmianom w opisie efektów uczenia się.

W odniesieniu do kryterium 4:

1. Zaleca się wdrożenie skutecznych działań pro jakościowych zapobiegających powierzaniu prowadzenia zajęć osobom nieposiadającym odpowiednich dla tych zajęć kompetencji i doświadczenia.
2. Zaleca się wdrożenie reguł wsparcia rozwoju naukowego i dydaktycznego kadry prowadzącej zajęcia określone w programie studiów, mającego charakter stały, wszechstronny i systemowy.

W odniesieniu do kryterium 5:

Zaleca się dostosowanie posiadanej infrastruktury do potrzeb wynikających z programu studiów na ocenianym kierunku, w szczególności poprzez umożliwienie wykonywania czynności praktycznych przez studentów w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej związanej z rynkiem pracy branży bezpieczeństwa.

W odniesieniu do kryterium 8:

Zaleca się wdrożenie systemu motywacyjnego studentów do zwiększenia aktywności w rozwoju społecznym, naukowym i zawodowym związanym z branżą bezpieczeństwa.

W odniesieniu do kryterium 10:

Zaleca się wdrożenie reguł systematycznej oceny oraz doskonalenia programu studiów w szczególności w zakresie: prawidłowości sformułowanych efektów uczenia się oraz sposobu ich weryfikacji, a także wypracowania działań zapobiegającym wskazanym wyżej uchybieniom w przyszłości.

§ 3

Zalecenia powinny być zrealizowane w terminie do końca roku akademickiego poprzedzającego rok, w którym przeprowadzone zostanie powtórne postępowanie oceniające, wskazany w § 4.

§ 4

Z uwagi na zaistnienie okoliczności przewidzianych w pkt 3.2 załącznika nr 3 do Statutu powtórne postępowanie oceniające kierunku bezpieczeństwo narodowe na uczelni wymienionej w § 1 nastąpi w roku akademickim 2022/2023.

§ 5

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
Podpisano podpisem kwalifikowanym w dniu
08.06.2021

Krzysztof Diks